

محلله بحر ویا

چند دستگی

در سیاست خارجی آمریکا

در صد روز اول از دولت ترامپ

تلفات گرفت ۲



شنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۴
۵ ذی القعدة ۱۴۴۶
۳ می ۲۰۲۵

شماره ۴۴۰۱
۱۶ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

FARHIKHTEGANONLINE
DAILY.COM

گزارش «فرهیختگان» از هزینه کرد مسئولیت اجتماعی شرکت ها و حقوق دولتی معادن که باید به کارگرا برسد

این ۵۰ همت حق کارگران است

۱۶

صهیونیست ها به بهانه حمایت از دروزی ها

اطراف کاخ ریاست جمهوری سوریه را بمباران کردند

رژیم جدید سوریه و اردوغان حالا بهتر از قبل با واقعیت اسرائیلی ها مواجه می شوند

صبح جمعه با جولانی

۱۴

دوگانه همیاری و بی تفاوتی

یکی از ویژگی های پرزنگ جامعه ایران

در دهه های اخیر، بروز رفتارهای دوگانه

در عرصه اجتماعی است؛ از یک سو،

در مواجهه با بحران ها و فجایع طبیعی و انسانی مانند زلزله بم و کرمانشاه، انفجار بندرعباس، حادثه پلاسکو و نظایر آن، موجی گسترده از نوع دوستی، ایثار و یاریگری در جامعه پدیدار می شود که نه تنها از سوی رسانه ها، بلکه در پژوهش های اجتماعی نیز تأیید شده است و از سوی دیگر، در زیست روزمره و در برخورد با مسائلی چون محیط زیست، فرهنگ ترافیک، رعایت حقوق جمعی یا قوانین عمومی، جامعه ایرانی با سطحی از بی تفاوتی و بی نظمی اجتماعی مواجه است که محل پرسش و تأمل بسیاری از جامعه شناسان بوده است.

پیمایش های ملی همچون «پیمایش سرمایه اجتماعی» وزارت کشور (۱۳۹۴) و مطالعات مشابه مرکز افکارسنجی اسپایا مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست جمهوری، نشان داده اند که ایرانیان هم زمان هم تمایلات شدیدی نوع دوستانه دارند و هم در سطحی از ناهنجاری و فردگرایی ساختارشکنانه به سر می برند. این وضعیت، به درستی نشانگر نوعی «تعارض فرهنگی» است که ریشه آن را می توان در فرایند شبه مدرنیزاسیون وارداتی و گسترش سرمایه داری رانتی در ایران جست وجو کرد. سرمایه داری در ایران، برخلاف نمونه های کلاسیک اروپایی که با نهادسازی و تقویت نظم اجتماعی همراه بود، بیشتر به صورت رانتی و وابسته به قدرت دولتی رشد کرده است. در این فرایند، ساختارهای سنتی همیاری و روابط افقی اجتماعی، به تدریج به حاشیه رانده شدند و فرهنگ مشارکت، جای خود را به منطق سود، رقابت و منافع فردی داد. این امر در حوزه هایی چون شهرنشینی، مدیریت منابع و تعاملات اداری آثار آشکاری برجای گذاشته و موجب گسترش بی تفاوتی، کاهش اعتماد عمومی و تضعیف مسئولیت پذیری اجتماعی شده است.

باین حال، بازمانده های سنت یاریگری در فرهنگ ایرانی، هنوز در بزنگاه های بحرانی فرصت بروز می یابند؛ چراکه در این فضاها، منطق سرمایه دارانه موقتاً تعلیق می شود و جامعه فرصت بازگشت به الگوهای سنتی همدلی و فداکاری می یابد. به بیان دیگر، آنچه امروز به عنوان دوگانگی در رفتار اجتماعی ایرانیان شناخته می شود، نه صرفاً نشانه بحران فرهنگی، بلکه نشانه تقابل دو منطق متعارض است: منطق همیاری سنتی که هنوز زنده است و منطق فردگرایانه و بی تفاوت سرمایه داری رانتی که با فقدان نهادهای مدون پاسخگو، گسترش یافته است.

به نظر می رسد تا زمانی که ساختارهای اقتصادی و سیاسی بر پایه نابرابری و غیاب نهادهای پاسخگو استوار باشند، این دوگانگی نیز تداوم خواهد داشت. بازسازی اعتماد عمومی و احیای سرمایه اجتماعی، نه با شعار، بلکه با بازآرایی بنیادین در نظم اقتصادی و اجتماعی ممکن خواهد بود.

روییو اولین وزیر خارجه آمریکا

پس از کیسینجر است که هم زمان

دو مسئولیت مهم در کاخ سفید دارد؛

اما او بدیهیات را هم

در موضوع هسته ای نمی داند

۷

نکشیمون کیسینجر

آتش سنگین در بندرعباس چطور خاموش شد؟

جزئیات یک عملیات پیچیده و جسورانه رادر «فرهیختگان» بخوانید

عملیات جست و یابی درانه تمام ایرانی

۸

هوش مصنوعی استاد نمی شود!

گفت وگویی «فرهیختگان» با ۳ تن از استادان دانشگاه های پایتخت

درباره آینده دانشگاه و فناوری های نو ظهور

۶

«فرهیختگان» برخی محصولات جدید چهاردهمین نمایشگاه اپنوتکس را معرفی می کند

۱۰ بهانه افتخار به ایران

۵۰۴

«فرهیختگان» گزارش می دهد

۱۲۰۰ سینما تا خط استاندارد

۱۲